

PLAČILNA BILANCA SLOVENIJE

SEPTEMBER 2001

- I. TEKOČI RAČUN
 - BLAGO
 - STORITVE
- II. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN

POMEMBNEJŠE SPREMEMBE*

V obdobju od januarja do septembra 2001 je **presežek tekočega računa znašal 28,5 mio USD**, medtem ko je bil v enakem obdobju lanskega leta dosežen primanjkljaj v znesku 423,7 mio USD. V septembru 2001 je presežek tekočega računa znašal 43,7 mio USD.

Na primanjkljaj tekočega računa v letu 2001 sta negativno vplivala primanjkljaja v trgovinski bilanci (404,4 mio USD) in v dohodkovnem delu (4,5 mio USD), pozitivno pa presežki doseženi v storitvenem delu (347,1 mio USD), ter v tekočih transferjih (90,4 mio USD).

Trgovinski del plačilne bilance je bil v letu 2001 v primanjkljaju v višini 404,4 mio USD, kar je mnogo manj kot v primerljivem obdobju v letu 2000, ko je primanjkljaj znašal 861,9 mio USD. Glavni razlog je večji izvoz blaga, medtem ko je uvoz blaga ostal na lanskoletni ravni.

Septembra 2001 je presežek plačilne podbilance **storitev** znašal 52,8 mio USD in je bil za 5,1 mio USD nižji od presežka doseženega v septembru 2000. Izvoz storitev se je zmanjšal za 8,2 mio USD, uvoz storitev pa za 3,0 mio USD. Najbolj se je zmanjšal izvoz ostalih poslovnih storitev in med njimi storitev posredovanj. Pri uvozu pa se je najbolj zmanjšal uvoz transportnih storitev.

V septembru 2001 je bil v **dohodkovnem delu** plačilne bilance zabeležen minimalen primanjkljaj, ki je znašal 0,3 mio USD. Primanjkljaj v septembru 2001 (septembra 2000 je znašal presežek 2,2 mio USD) je mogoče pripisati večjemu povišanju izdatkov od prejemkov.

Kapitalski in finančni račun izkazuje v devetih mesecih leta 2001 odtok kapitala v višini v višini 66,1 mio USD, medtem ko je bil v enakem obdobju leta 2000 zabeležen pritek kapitala v višini 440,6 mio USD .

Glavni viri letošnjega **odtoka kapitala** so bili: povečanje neto terjatev iz naslova kratkoročnih komercialnih kreditov (213,6 mio USD), povečanje naložb v vrednostne papirje v tujini (79,4 mio USD), povečanje domačih neposrednih naložb v tujini (44,4 mio USD) in zmanjšanje imetij gotovine in vlog (125,0 mio USD). Glavni viri **pritoka kapitala** so bili: povečanje tujih naložb v vrednostne papirje (173,4 mio USD – predvsem evroobveznice Republike Slovenije), povečanje obveznosti iz naslova najetih posojil v tujini (380,5 mio USD; od tega 90,4 % na račun ostalih sektorjev) in povečanje neposrednih naložb v Slovenijo (210,0 mio USD – dve večji naložbi letos; telekomunikacije in SKB banka).

Opazno je upadanje zadolževanja preko posojil predvsem v vladnem in bančnem sektorju, ki se v letu 2001 usmerjata predvsem na financiranje preko portfolio naložb, medtem, ko podjetja še povprašujejo po klasičnih bančnih kreditih v tujini.

Septembra 2001 ne beležimo večjih odtokov kapitala razen povečanja neto terjatev iz naslova kratkoročnih komercialnih kreditov za 47,5 mio USD, zmanjšanja terjatev iz naslova gotovine in vlog za 133,9 mio USD in **povečanja mednarodnih denarnih rezerv za 152,4 mio USD**. Mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije so konec meseca dosegle 3.721,7 mio USD. **Stanje deviznih rezerv poslovnih bank** je septembra 2001 znašalo 1.217,9 mio USD

Septembra so dana **posojila skoraj enaka prejetim**- sektor bank in vladni sektor sta neto zmanjševala zadolženost, medtem ko so jo podjetja in prebivalstvo povečevala.

Odkupi tuje gotovine v **menjalnicah** so v letošnjem septembru znašali 165,1, kar je podobno kot v turistični sezoni, vendar predvsem na račun uvedbe evra. Posledično se je zmanjšalo imetje tuje gotovine prebivalstva za 38,9 mio USD.

*Povprečni menjalni tečaj USD/SIT je v obdobju januar - september leta 2001 presegal primerljivega v letu 2000 za 11,6 %, tečaj USD/EUR pa za 5,1 %.

Plačilna bilanca

PLAČILNA BILANCA SLOVENIJE

predhodni podatki z dne 12.11.2001

tokovi v mio USD

	januar - september		september	
	2000	2001	2000	2001
I. Tekoči račun	-423,7	28,5	22,3	43,7
1. Blago	-861,9	-404,4	-41,2	-10,9
1.1. Izvoz blaga	6.571,0	7.024,9	780,7	810,6
Izvoz f.o.b.	6.513,9	6.952,5	773,6	804,0
Prilagoditev zaobjema	57,2	72,4	7,1	6,6
1.2. Uvoz blaga	-7.432,9	-7.429,3	-821,9	-821,4
Uvoz c.i.f.	-7.562,0	-7.567,0	-835,0	-836,6
Prilagoditev c.i.f./f.o.b	286,0	286,1	31,6	31,6
Prilagoditev zaobjema	-156,8	-148,4	-18,4	-16,4
2. Storitve	324,6	347,1	57,9	52,8
2.1. Izvoz storitev	1.447,9	1.457,1	172,9	164,7
Transport	369,5	361,4	39,1	41,0
Potovanja	758,5	776,9	90,2	94,5
Komunikacijske storitve	16,7	24,7	2,5	3,2
Konstruktivske storitve	45,8	49,7	7,1	4,1
Finančne storitve	5,7	7,6	0,6	0,9
Ostale poslovne storitve	188,1	157,8	27,4	11,9
Posredovanje	92,5	49,8	16,3	0,8
Osebn, kulturne in rekreacijske storitve	10,0	12,6	1,4	1,7
2.2. Uvoz storitev	-1.123,3	-1.110,1	-115,0	-111,9
Transport	-260,8	-233,5	-30,7	-23,6
Potovanja	-436,2	-435,4	-43,6	-44,1
Komunikacijske storitve	-37,8	-45,1	-4,8	-4,7
Konstruktivske storitve	-42,8	-32,9	-1,7	-1,8
Finančne storitve	-20,3	-16,4	-1,5	-1,9
Licence, patenti in avtorske pravice	-37,6	-44,9	-4,3	-4,8
Ostale poslovne storitve	-202,9	-217,2	-19,2	-23,1
Posredovanje	-34,9	-37,9	-3,4	-3,5
3. Dohodki	37,0	-4,5	2,2	-0,3
3.1. Prejemki	310,3	358,7	31,8	33,4
Od dela	142,0	136,9	14,7	15,3
Od kapitala	168,2	221,9	17,1	18,1
3.2. Izdatki	-273,3	-363,2	-29,6	-33,8
Od dela	-20,3	-17,9	-2,2	-1,5
Od kapitala	-253,0	-345,4	-27,4	-32,3
4. Tekoči transferi	76,6	90,4	3,4	2,1
4.1. V Slovenijo	239,1	286,3	21,2	25,6
Vladni sektor	33,4	42,6	-0,2	2,0
Ostali sektorji	205,6	243,7	21,4	23,6
4.2. V tujino	-162,5	-196,0	-17,8	-23,5
Vladni sektor	-74,0	-92,2	-7,0	-13,0
Ostali sektorji	-88,5	-103,8	-10,8	-10,5

Plačilna bilanca

Plačilna bilanca Slovenije; predhodni podatki z dne 12.11.2001

tokovi v mio USD

		januar – september		september	
		2000	2001	2000	2001
II.	Kapitalski in finančni račun	440,6	-66,1	-3,9	-77,7
A.	Kapitalski račun	-0,3	-0,3	0,3	-0,4
1.	Kapitalski transferi	-0,2	-0,1	-0,2	-0,4
2.	Patenti in licence	-0,2	-0,2	0,5	-0,1
B.	Finančni račun	441,0	-65,8	-4,1	-77,3
1.	Neposredne naložbe*	34,0	165,6	14,1	6,3
	Domače v tujini	-28,7	-44,4	-4,5	-3,9
	Tuje v Sloveniji	62,7	210,0	18,7	10,2
2.	Naložbe v vrednostne papirje	242,9	94,1	-3,9	4,7
	Domače v tujini	-28,7	-79,4	-0,4	-3,8
	Tuje v Sloveniji	271,6	173,4	-3,5	8,5
3.	Ostale naložbe	249,0	314,9	-3,9	64,1
3.1.	Terjatve	-351,7	-117,6	-106,2	77,7
	Komercialni krediti	-128,1	-183,0	-57,3	-41,1
	Dolgoročni	-2,7	30,6	0,9	6,5
	Kratkoročni	-125,4	-213,6	-58,2	-47,5
	Posojila	-35,8	-36,7	-0,5	-14,5
	Banke	8,5	-1,7	1,5	-0,4
	Ostali sektorji	-44,3	-35,0	-2,0	-14,2
	Gotovina in vloge	-161,0	125,0	-27,6	133,9
	Banke	-177,4	81,8	-24,7	95,0
	Ostali sektorji	16,4	43,2	-2,9	38,9
	Prebivalstvo	15,9	33,7	-3,3	38,9
	Računi v tujini	0,5	9,4	0,3	-0,1
	Ostale terjatve	-26,8	-22,9	-20,7	-0,6
	Banka Slovenije	-5,7	-6,0	-0,1	-0,4
	Banke	-21,0	-13,1	-20,7	-0,2
	Ostali sektorji	0,2	-3,3	0,0	0,0
3.2.	Obveznosti	600,7	432,6	102,3	-13,5
	Komercialni krediti	-7,6	-0,7	1,8	0,1
	Posojila	590,2	380,5	81,5	-14,2
	Banka Slovenije	-	-	-	-
	Vladni sektor	74,4	10,3	14,9	-17,4
	Banke	122,4	25,9	7,3	-13,5
	Ostali sektorji	393,3	344,2	59,3	16,7
	Vloge	30,5	59,6	18,0	0,5
	Banke	30,5	59,6	18,0	0,5
	Ostale obveznosti	-12,4	-6,7	1,0	0,0
	Banke	-10,0	-0,9	1,0	0,0
4.	Mednarodne denarne rezerve	-84,9	-640,4	-10,5	-152,4
	Zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	16,4	-3,5	0,0	-4,4
	Devize	-101,3	-636,9	-10,4	-148,0
	Gotovina in vloge	-83,6	-357,1	89,9	-140,2
	Vrednostni papirji	-17,7	-279,7	-100,3	-7,8
III.	Neto napake in izpustitve	-17,0	37,6	-18,5	34,0

I. TEKOČI RAČUN

1. BLAGO

Saldo **tekočega računa** je bil v obdobju od januarja do septembra leta 2001 pozitiven in je znašal 28,5 mio USD, medtem ko je v primerljivem obdobju leta 2000 izkazoval primanjkljaj v znesku 423,7 mio USD.

Primanjkljaj **trgovinske bilance** je v prvih devetih mesecih 2001 v primerjavi z enakim obdobjem v 2000 nižji za 457,5 mio USD, kar je predvsem posledica povečanja izvoza blaga.

Presežek **storitev** se je v prvih devetih mesecih leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 povečal za 22,4 mio USD.

Saldo **dohodkov** se je v tem obdobju poslabšal za 41,5 mio USD, presežek **transferjev** pa se je povečal za 13,8 mio USD.

Primanjkljaj v **trgovinski bilanci** je v obdobju od januarja do septembra 2001 znašal 404,4 mio USD, v primerljivem obdobju leta 2000 pa 861,9 mio USD.

Izvoz blaga je bil v obdobju od januarja do septembra leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 višji za 453,8 mio USD (za 6,9 %), medtem ko je bil uvoz blaga nižji za 3,6 mio USD (za 0,0 %).

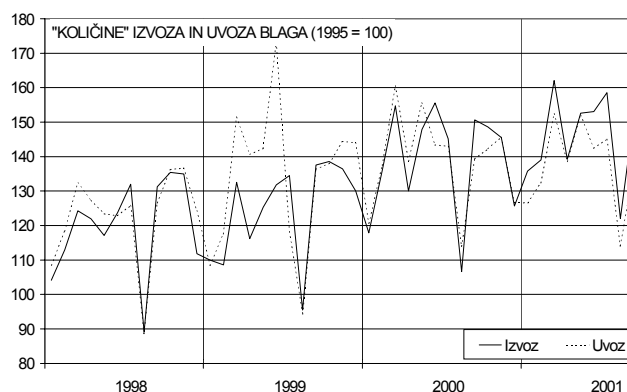
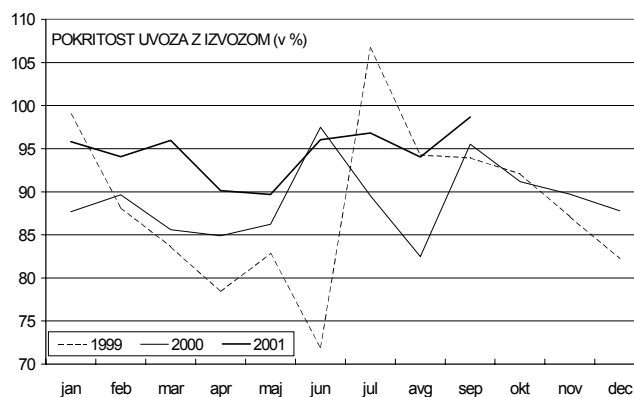
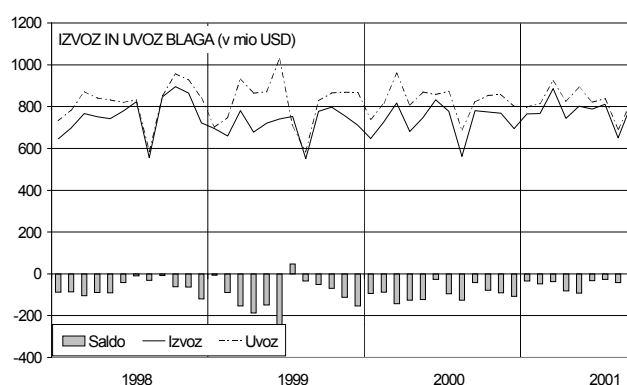
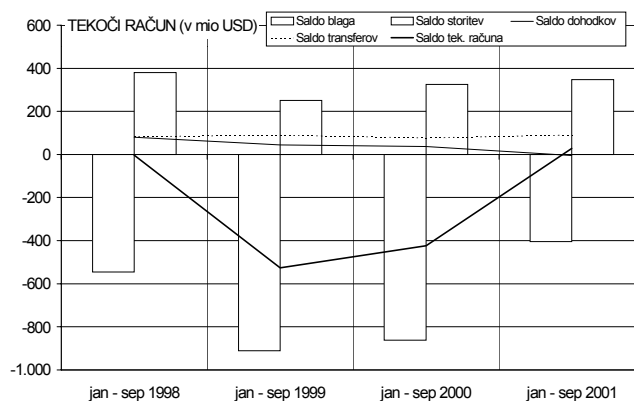
Izvoz blaga je v septembru 2001 dosegel 810,6 mio USD in je bil za 3,8 % višji kot izvoz septembra 2000 (desezonirana količina izvoženega blaga pa je bila v septembru 2001 v primerjavi s septembrom 2000 višja za 3,5 %). Uvoz blaga je v septembru 2001 znašal 821,4 mio USD in je bil za 0,1 % nižji kot septembra 2000 (desezonirana količina uvoženega blaga v septembru 2001 pa je bila enaka količini uvoženega blaga v septembru leta 2000).

V prvih devetih mesecih leta 2001 je bila **pokritost uvoza z izvozom** 94,6 %, medtem ko je bila pokritost v primerljivem lanskem obdobju enaka 88,4 %.

Pokritost uvoza z izvozom v septembru leta 2001 je dosegla 98,7 %, medtem ko je bila pokritost uvoza z izvozom v septembru 2000 nižja (95,0 %).

Količina izvoženega blaga¹ je bila v obdobju od januarja do septembra 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 višja za 5,5 %, količina uvoza blaga pa je bila nižja za 1,0 %.

Količina izvoza blaga je bila v septembru 2001 glede na september 2000 višja za 0,2 %, količina uvoza pa nižja za 2,5 %.

¹ Ocena ARC Banke Slovenije.

Po primerjavi obdobja od januarja do septembra v letih 1998 – 2001 je imela Slovenija vsa leta primanjkljaj v trgovinski bilanci s spodaj omenjenimi evropskimi integracijami, presežek pa z državami nekdanje Jugoslavije in razen v letu 2000 tudi z državami nekdanje SZ.

V obdobju od januarja do septembra 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000, se je primanjkljaj Slovenije z EU in EFTO zmanjšal, s CEFTO pa ostal na enaki ravni. Primanjkljaj z državami nekdanje SZ se je prevesil v presežek. Presežek z državami nekdanje Jugoslavije pa se je v proučevanem obdobju zelo povečal.

Med najpomembnejšimi trgovinskimi partnerji je Slovenija s Hrvaško in Nemčijo ohranila presežek, medtem ko je bil v menjavi z Avstrijo, Italijo in Francijo dosežen primanjkljaj.

V prvih devetih mesecih leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2000 se je presežek v menjavi s Hrvaško povečal za 127,9 mio USD, v menjavi z Nemčijo pa za 20,2 mio USD. Po drugi strani se je primanjkljaj z Avstrijo znižal za 27,7 mio USD, primanjkljaj z Italijo in Francijo pa se je povečal; z Italijo za 45,3 mio USD, s Francijo pa za 10,8 mio USD.

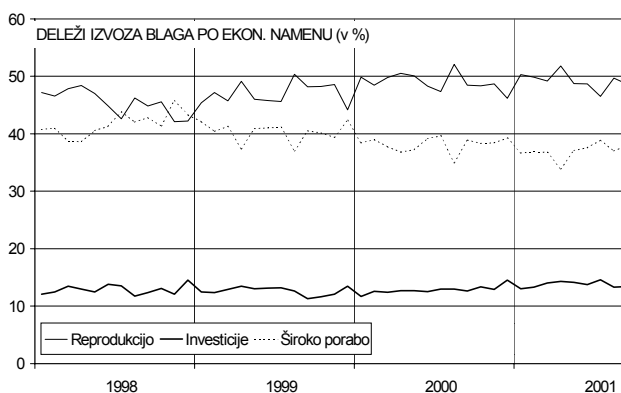
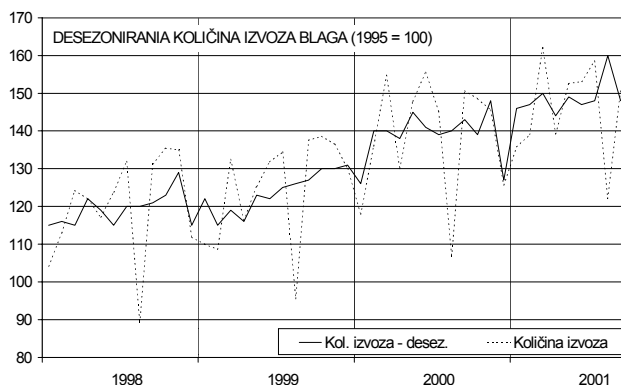
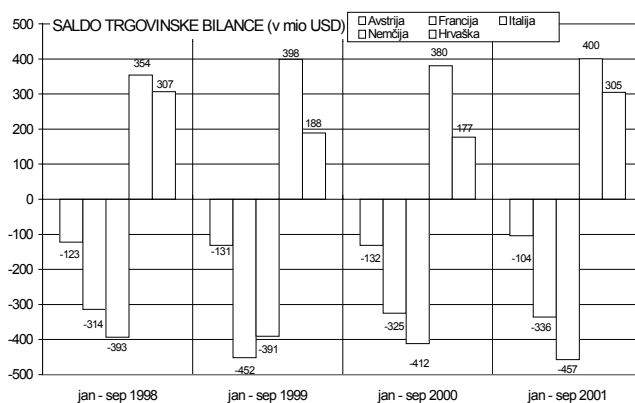
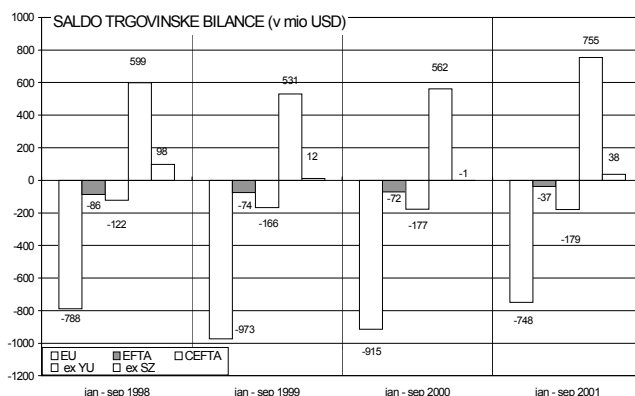
Desezonirana količina izvoženega blaga se je v septembru 2001 v primerjavi s septembrom 2000 povečala za 3,5 %, medtem ko se je desezonirana količina izvoženega blaga v letu 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 povečala za 6,9 %.

Če primerjamo september 2001 in september 2000, se je izvoz proizvodov (izražen v USD po tekočih tečajih):

- za reprodukcijo povečal za 4,3 %
- za investicije povečal za 10,4 %
- za široko porabo povečal za 1,4 %

Primerjava prvih devetih mesecev leta 2001 in 2000 pa pokaže, da se je izvoz proizvodov:

- za reprodukcijo povečal za 6,5 %
- za investicije povečal za 16,9 %
- za široko porabo povečal za 3,6 %

Na sliki desno je prikazanih pet skupin proizvodov z največjim deležem v slovenskem izvozu blaga v letu 1997.

V obdobju od januarja do septembra leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2000 se je najbolj povečal izvoz medicinskih in farmacevtskih izdelkov (za 15,4 %), sledili so izvoz pohištva (za 9,1 %), električnih strojev (za 5,3 %), medtem ko sta se izvoz vozil (za 0,2 %) in izvoz oblek (za 2,5 %) znižala.

V septembru 2001 v primerjavi s septembrom 2000, se je najbolj povečal izvoz pohištva (za 11,9 %), sledil mu je izvoz električnih strojev (za 6,7 %) in izvoz medicinskih in farmacevtskih izdelkov (za 2,7 %), znižala pa sta se izvoz cestnih vozil (za 5,0 %) in izvoz oblek (za 1,2 %).

Desezonirana količina uvoza se je v obdobju od januarja do septembra leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 zmanjšala za 0,2 %.

V septembru leta 2001 v primerjavi s septembrom leta 2000 pa sta bili desezonirani količini uvoza enaki.

Če primerjamo september 2001 in september 2000, se je uvoz proizvodov (izražen v USD po tekočih tečajih):

- za reprodukcijo zmanjšal za 1,9 %
- za investicije zmanjšal za 2,6 %
- za široko porabo povečal za 8,4 %

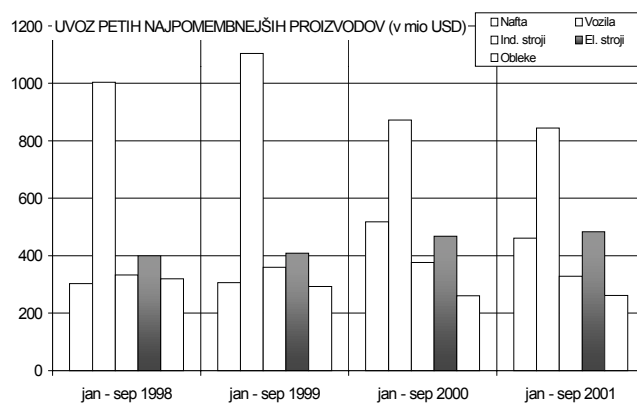
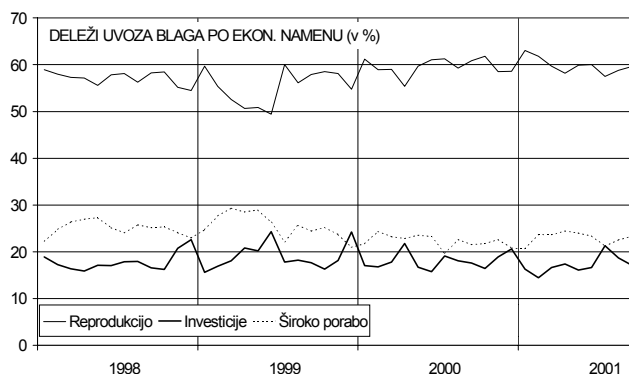
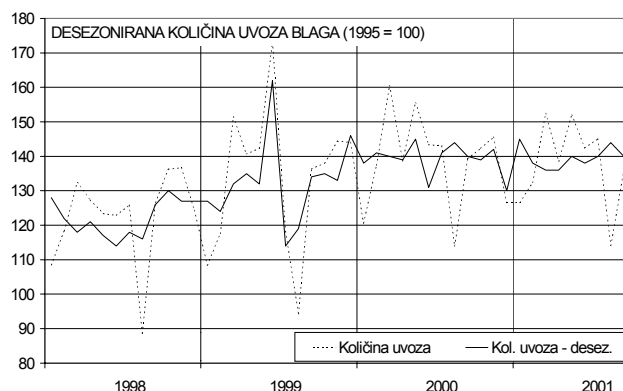
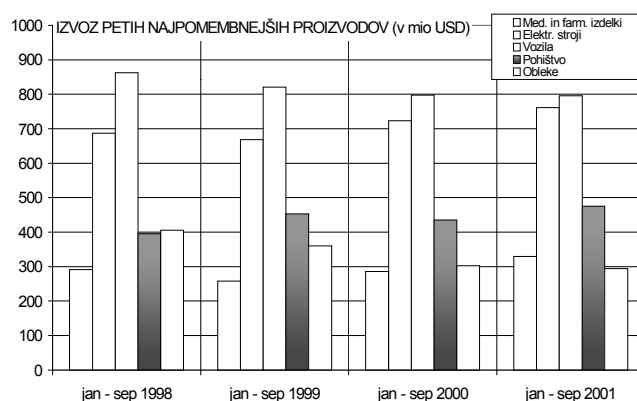
Če primerjamo obdobje od januarja do septembra leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000, se je uvoz proizvodov:

- za reprodukcijo povečal za 0,4 %
- za investicije zmanjšal za 3,8 %
- za široko porabo povečal za 2,2 %

Na sosednji sliki je prikazanih pet skupin proizvodov, ki so imeli leta 1997 največji delež v celotnem slovenskem uvozu.

V obdobju od januarja do septembra leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2000 se je med temi skupinami proizvodov povečal samo uvoz električnih strojev (za 3,3 %), uvoz ostalih skupin proizvodov pa je upadel. Med njimi najbolj uvoz industrijskih strojev (za 12,9 %), kateremu so sledili uvoz nafte (za 10,8 %), uvoz vozil (za 3,3 %), in oblek (za 0,5 %).

V septembru 2001 v primerjavi s septembrom 2000, sta se povečala uvoz oblek in industrijskih strojev za 9 %, uvoz nafte pa se je povečal (za 1,2 %). Uvoz vozil (za 9,6 %) in uvoz električnih strojev (za 0,3 %) sta se v enakem obdobju znižala.

2. STORITVE, DOHODKI IN TRANSFERI

Presežek **storitvene** podbilance je septembra 2001 znašal 52,8 mio USD (septembra 2000 je bil dosežen presežek 57,9 mio USD). Vzrok zmanjšanja je predvsem v večjem zmanjšanju izvoza storitev (za 8,2 mio USD) od uvoza storitev (za 3,0 mio USD). Na izvozni strani so se v septembru 2001 v primerjavi s septembrom 2000 najbolj zmanjšale ostale poslovne storitve (za 15,4 mio USD) in med njimi posredovanja (za 15,5 mio USD). Na uvozni strani pa so se najbolj zmanjšale transportne storitve (za 7,2 mio USD).

V prvih devetih mesecih leta 2001 je presežek menjave storitev dosegel 347,1 mio USD, kar je za 22,4 mio USD več kot v enakem obdobju leta 2000.

Izvoz storitev je septembra 2001 znašal 164,7 mio USD, septembra 2000 pa 172,9 mio USD.

V prvih devetih mesecih leta 2001 je dosegel izvoz storitev 1.457,1 mio USD, medtem ko je v enakem obdobju leta 2000 dosegel 1.447,9 mio USD.

Uvoz storitev je septembra 2001 znašal 111,9 mio USD v primerjavi s 115,0 mio USD septembra 2000.

V prvih devetih mesecih leta 2001 je bil dosežen nižji uvoz storitev (1.110,1 mio USD) kot v enakem obdobju leta 2000 (1.123,3 mio USD).

Septembra 2001 v primerjavi s septembrom leta prej se je izvoz **transportnih storitev** rahlo povečal (za 1,9 mio USD), medtem ko se je uvoz zmanjšal (za 7,2 mio USD). Pri uvozu se je najbolj zmanjšal cestni transport (za 3,7 mio USD) in ostali transport (za 1,3 mio USD).

V prvih devetih mesecih leta 2001 je znašal presežek transportnih storitev 127,9 mio USD, medtem ko je bil v enakem obdobju leta 2000 enak 108,7 mio USD.

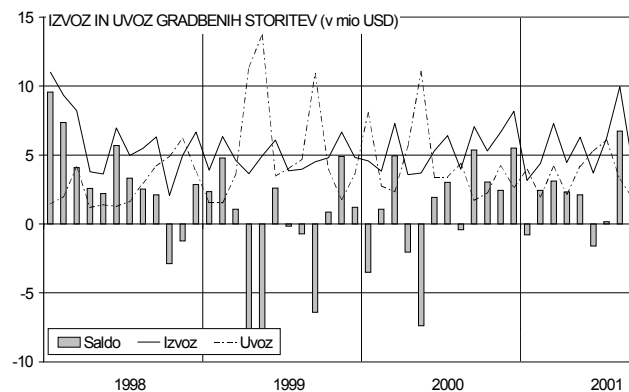
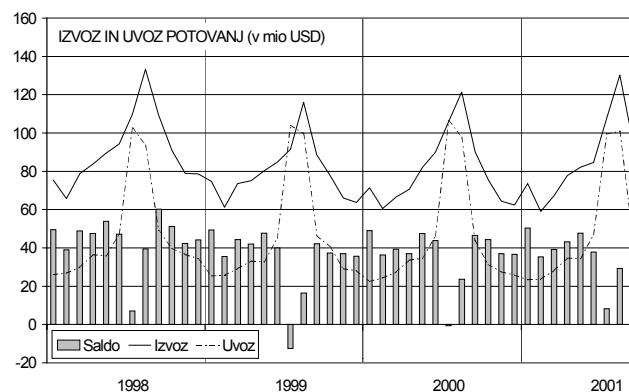
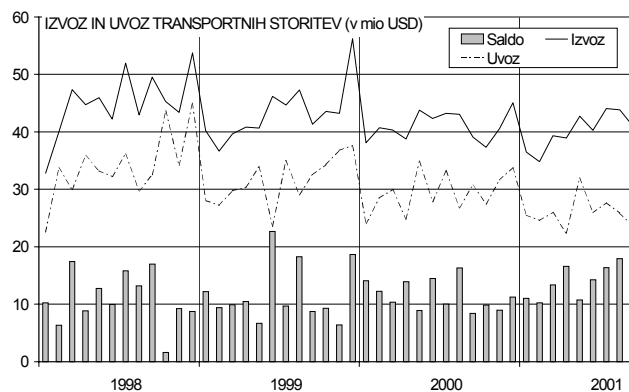
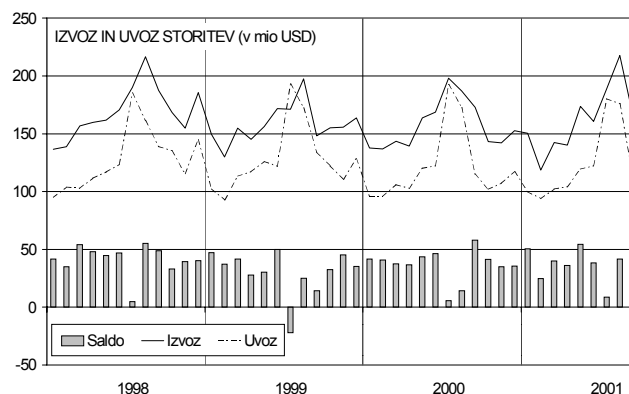
Izvoz transportnih storitev je znašal v prvih devetih mesecih leta 2001 361,4 mio USD. Zmanjšanje glede na enako obdobje leta 2000 znaša 8,0 mio USD.

Uvoz transportnih storitev je v prvih devetih mesecih leta 2001 znašal 233,5 mio USD, kar predstavlja znižanje v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 za 27,3 mio USD.

Izvoz storitev **potovanj** je znašal septembra 2001 94,5 mio USD (leta 2000 pa 90,2 mio USD), uvoz potovanj pa je znašal septembra 2001 44,1 mio USD (leta 2000 pa 43,6 mio USD).

V prvih devetih mesecih leta 2001 je znašal izvoz potovalnih storitev 776,9 mio USD, kar je za 18,4 mio USD več kot v enakem obdobju leta 2000.

Uvoz potovalnih storitev je bil v prvih devetih mesecih leta 2001 (435,4 mio USD) za 0,7 mio USD nižji kot v enakem obdobju leta 2000.

V menjavi **gradbenih storitev** je bil v prvih devetih mesecih leta 2001 dosežen presežek v višini 16,8 mio USD (v enakem obdobju leta 2000 pa presežek v višini 3,0 mio USD). Septembra 2001 je bil zabeležen presežek gradbenih storitev v višini 2,3 mio USD, septembra 2000 pa v višini 5,4 mio USD.

Septembra 2001 je bil v menjavi **ostalih poslovnih storitev** dosežen primanjkljaj v višini 11,2 mio USD, medtem ko je bil septembra 2000 zabeležen presežek v višini 8,2 mio USD.

V prvih devetih mesecih leta 2001 je bil v menjavi ostalih poslovnih storitev zabeležen primanjkljaj v višini 59,4 mio USD (v primerjavi s 14,8 mio USD primanjkljaja v enakem obdobju leta 2000). V primerjavi z letom 2000 se je izvoz zmanjšal (za 30,3 mio USD) medtem ko se je uvoz povečal (za 14,3 mio USD). Pri izvozu se je najbolj zmanjšal izvoz posredovanj, in sicer za 42,7 mio USD.

Septembra 2001 je bil zabeležen minimalen primanjkljaj **dohodkov od dela in kapitala**. Znašal je 0,3 mio USD, medtem ko je bil septembra 2000 zabeležen presežek v višini 2,2 mio USD. Do primanjkljaja je prišlo predvsem zato, ker so se prejemki povečali za 1,7 mio USD, izdatki pa za 4,2 mio USD.

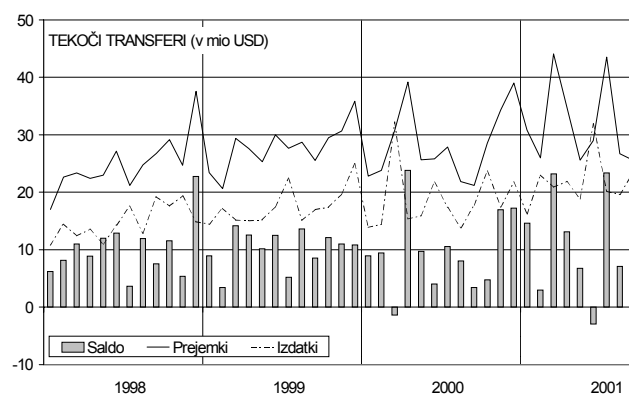
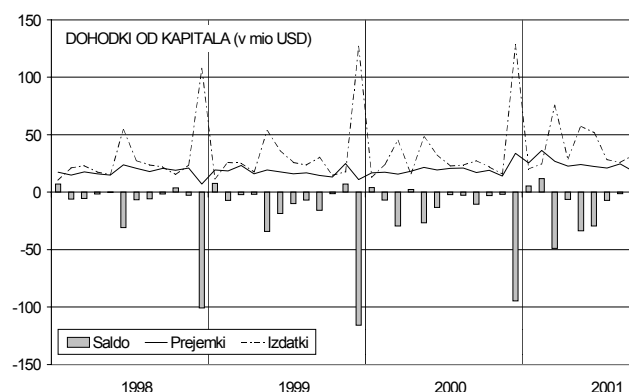
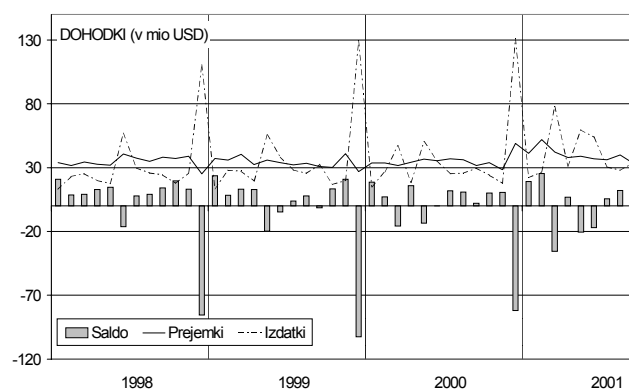
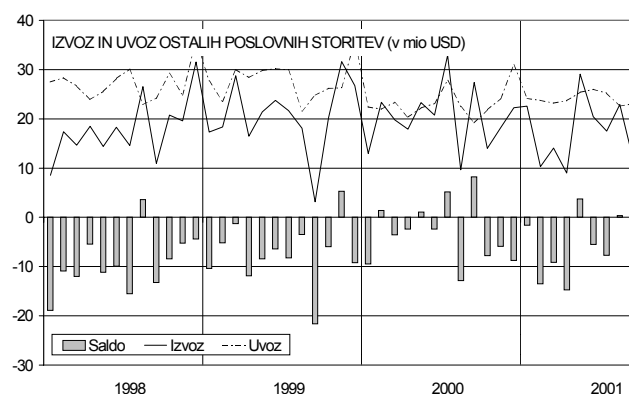
V prvih devetih mesecih leta 2001 je primanjkljaj dohodkov od dela in kapitala znašal 4,5 mio USD. V primerjavi s presežkom v enakem obdobju preteklega leta v višini 37,0 mio USD, so se za 48,5 mio USD povečali prejemki in za 90,0 mio USD izdatki (od tega so se marca 2001 v primerjavi z marcem 2000 izdatki povečali za 30,6 mio USD).

Septembra 2001 so se v primerjavi s septembrom 2000 prejemki od dela povečali za 0,2 mio USD, prejemki od kapitala pa za 1,0 mio USD. Na drugi strani so se izdatki od dela zmanjšali za 0,7 mio USD, izdatki od kapitala pa so se povečali za 4,9 mio USD.

Presežek tekočih transferjev je v septembru 2001 znašal 2,1 mio USD, septembra 2000 pa je bil malo višji, in sicer 3,4 mio USD.

V prvih devetih mesecih leta 2001 je presežek znašal 90,4 mio USD, v enakem obdobju leta 2000 pa 76,6 mio USD.

Prejemki so bili v prvih devetih mesecih leta 2001 s 286,3 mio USD višji od prejemkov v enakem obdobju leta 2000 za 47,3 mio USD, pri čemer so se za 9,2 mio USD povečali prilivi vladnega sektorja in za 38,0 mio USD prilivi ostalih sektorjev. Izdatki transferjev pa so se v prvih devetih mesecih leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 povečali za 33,5 mio USD. Izdatki vladnega sektorja so se povečali za 18,1 mio USD, izdatki ostalih sektorjev pa za 15,3 mio USD.

II. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN

V prvih devetih mesecih leta 2001 je znašal neto pritek kapitala v Slovenijo (brez deviznih rezerv bank in BS) 559,7 mio USD. V tem letu je največji pritek kapitala v postavki najetih posojil v tujini (380,5 mio USD), povečanje tujih neposrednih naložb (210,0 mio USD) ter naložbe tujcev v vrednostne papirje 173,4 mio USD.

Največji pritek kapitala v mesecu septembru predstavlja 95,0 mio USD zmanjšanja gotovine in vlog bank ter 38,9 mio USD zmanjšanja gotovine in vlog prebivalstva, sledi 11,0 mio USD neto pritoka tujih neposrednih in portfolio naložb v Slovenijo. Septembra drugih pritokov ne beležimo, saj so v tem mesecu dana posojila skoraj enaka prejetim.

Pritok kapitala v prvih devetih mesecih leta 2001 je zmanjšalo predvsem 325 mio USD zapadlih euroobveznic Republike Slovenije iz izdaje leta 1996, kar se je v plačilni bilanci odrazilo v avgustu ter povečanje neto terjatev iz naslova kratkoročnih komercialnih kreditov (v znesku 213,6 mio USD), povečanje domačih naložb v vrednostne papirje v tujini (79,4 mio USD) in domače neposredne naložbe v tujini (44,4 mio USD).

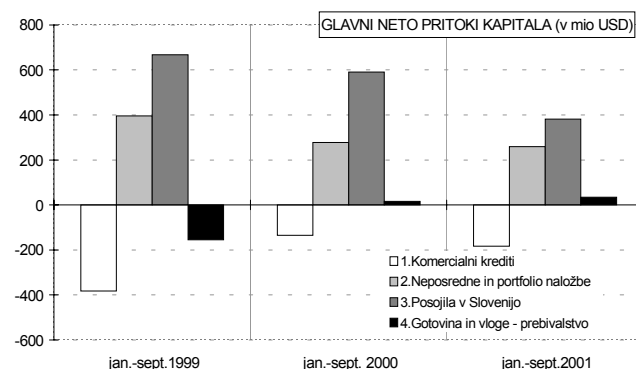
Ob dodatnem pritoku kapitala v obsegu 34,0 mio USD (zaenkrat še prikazanem v postavki statistična napaka, možno pa bi ga bilo pripisati kapitalskemu in finančnemu računu) pa je neto pritek kapitala v državo v obdobju od januarja do septembra leta 2001 znašal 597,3 mio USD.

Neposredne naložbe v tujini in iz tujine so v prvih devetih mesecih leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 večje.

Največje spremembe so v obdobju od januarja do septembra leta 2001 na strani **neposrednih naložb v Slovenijo**, ki so znašale 210,0 mio USD, v enakem obdobju leta 2000 pa le 62,7 mio USD. V skupnem znesku naložb tujcev v letu 2001 velja omeniti predvsem naložbo v telekomunikacije v februarju in naložbo v SKB banko v maju.

Domače neposredne naložbe v tujini so se septembra 2001 povečale za 3,9 mio USD, v prvih devetih mesecih leta 2001 pa skupaj za 44,4 mio USD.

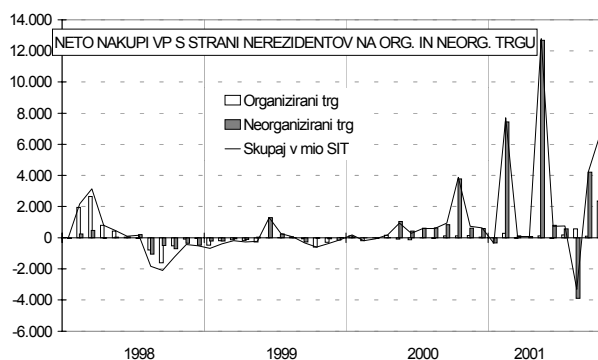
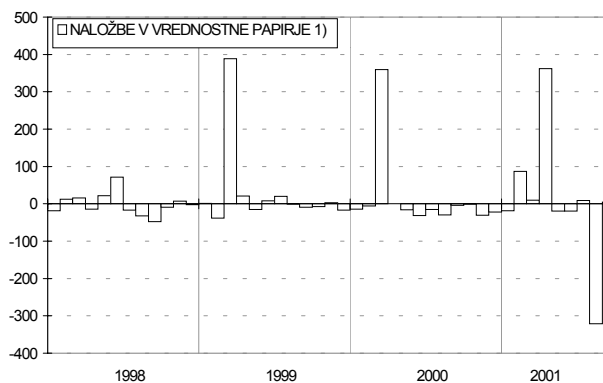
NETO PRITOKI KAPITALA mio USD	jan. - sept.		sept.
	2000	2001	2001
1. Komercialni krediti	-135,8	-183,7	-40,9
2. Neposredne in portfolio naložbe	276,9	259,7	11,0
3. Posojila v Slovenijo	590,2	380,5	-14,2
a. BS	0,0	0,0	0,0
b. Vlada	74,4	10,3	-17,4
c. Banke	122,4	25,9	-13,5
d. Ostali sektorji	393,3	344,2	16,7
4. Gotovina in vloge - prebivalstvo	15,9	33,7	38,9
5. Ostalo	-38,7	69,6	-4,2
6. Neto pritek kapitala brez deviznih rezerv bank in BS (1+2+3+4+5)	708,5	559,7	-9,4
Mednarodne devizne rezerve	-267,9	-625,8	-68,3
BS	-84,9	-640,4	-152,4
Banke	-183,0	14,6	84,1
7. Statistična napaka	-17,0	37,6	34,0
8. NETO PRITOK KAPITALA brez deviznih rezerv bank in BS, s statistično napako (6+7)	691,6	597,3	24,6

NEPOSREDNE NALOŽBE IN NALOŽBE V VREDNOSTNE PAPIRJE (v mio USD)	januar - sept.		sept.
	2000	2001	2001
NEPOSREDNE NALOŽBE	34,0	165,6	6,3
Domače v tujini	-28,7	-44,4	-3,9
Tuje v Sloveniji	62,7	210,0	10,2
NALOŽBE V VRED. PAPIRJE	242,9	94,1	4,7
Domače v tujini	-28,7	-79,4	-3,8
Tuje v Sloveniji	271,6	173,4	8,5
Lastniški vrednostni papirji	15,8	-3,4	-1,1
Dolžniški vrednostni papirji	255,8	176,8	9,6

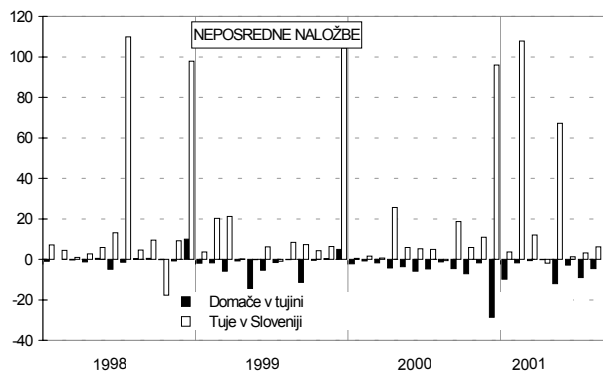
Neto pritok kapitala iz naslova **naložb v vrednostne papirje** je v letu 2001 znašal 94,1 mio USD (v enakem obdobju leta 2000 pa je bil zabeležen pritok v višini 242,9 mio USD). Neto pritok naložb v vrednostne papirje je bil vse do avgusta bistveno večji, saj sta bili letos dve izdaji evroobveznic Republike Slovenije (februarja in aprila 2001), avgusta pa je zapadlo 325 mio USD evroobveznic iz izdaje leta 1996, kar pomeni vračilo glavnice tujim imetnikom.

Po podatkih KDD so tujci v septembru kupili za 17,9 mio USD vrednostnih papirjev (največje naložbe so bile povezane z delnicami Vipap Videm Krško, prevzemom Iskre kondenzatorji in dokapitalizacijo Hermes Softlaba), v oktobru pa še za 27,6 mio USD (v celoti povezano z nakupi delnic Pivovarne Union s strani Interbrewa). V prvih desetih mesecih 2001 so tako tujci kupili za 121,9 mio USD vrednostnih papirjev. Največje naložbe v letu 2001 so bile povezane z delnicami Simobila (v februarju), SKB banke (v maju) in Pivovarne Union (v oktobru).

NETO NAKUPI IN PRODAJE VSEH VP S STRANI NEREZIDENTOV NA ORG. IN NEORG. TRGU

	jan. - oktober		sept.	okt.
	2000	2001	2001	2001
Organizirani trg	32,2	3.501,7	88,3	2.362,4
Neorganizirani trg	7.337,9	25.994,0	4.212,0	4.340,8
Skupaj v mio SIT	7.370,1	29.495,7	4.300,3	6.703,2
Skupaj v mio USD	69,4	121,9	17,9	27,6

2

Marec 1999: izdaja evroobveznic vlade (438,2 mio USD).

Marec 2000: izdaja evroobveznic vlade (384,8 mio USD),

februar 2001 (92,7 mio USD).

April 2001: izdaja evroobveznic vlade (402,9 mio USD).

Iz podatkov o naložbah v vrednostne papirje sta izključeni:

- izdaja evroobveznic v maju 1998 (556,6 mio USD)
- predčasno odplačilo obveznic izdanih v skladu s prevzemom dolga po NFA sporazumu (453 mio USD) v juniju 1998.

V prvih devetih mesecih leta 2001 je bilo 213,6 mio USD neto terjatev iz naslova **kratkoročnih komercialnih kreditov**, kar je za 88,2 mio USD več kot v enakem obdobju lani (ko je bila vrednost te postavka izjemno nizka).

Septembra 2001 so se neto terjatve iz naslova **kratkoročnih komercialnih kreditov** povečale za 47,5 mio USD – nadaljuje se serija trend rasti salda terjatev v letu 2001 (izjemi le meseca april in maj).

V mesecu septembru 2001 je bilo izvoženega za 810,6 mio USD blaga. Od tega je bilo po podatkih plačilnega prometa s tujino plačanega 637,7 mio USD, neposrednih naložb v blagu in danih transferov v blagu ni bilo, danih kreditov za financiranje izvoza je bilo za 0,1 mio USD.

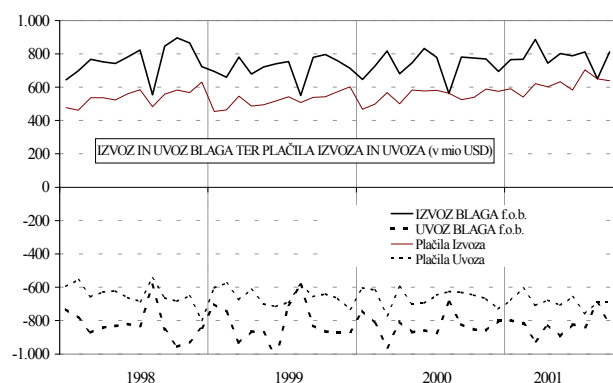
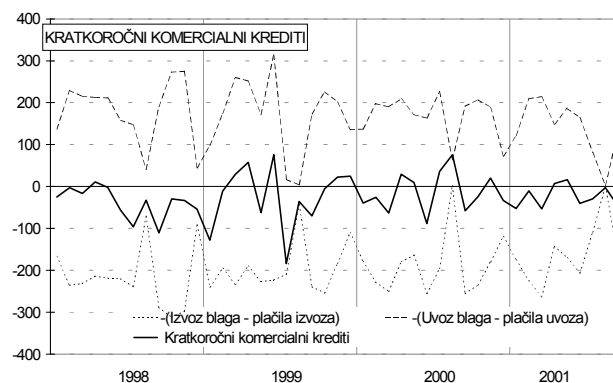
Uvoz blaga je v mesecu septembru znašal 821,4 mio USD, od tega je bilo po podatkih plačilnega prometa in podatkih o neposrednih plačilih tujih kreditorjev, s katerimi se poravnava obveznosti domačih posojilojemalcev do drugih nerezidentov³, plačanega 689,1 mio USD. Neposrednih naložb v blagu in prejetih transferov v blagu ni bilo, črpanj dolgoročnih komercialnih kreditov za financiranje uvoza je bilo za 2,0 mio USD.

Preostalih 5,1 mio USD predstavlja spremembe terjatev in obveznosti na osnovi sprememb stanja odprtih računov med nebančnimi subjekti (kontokorenti).

Pokritost izvoza in uvoza s plačili je bila v mesecu septembru precej nižja kot mesec prej. Izvoz je bil pokrit 78,7% s plačili, uvoz pa 83,9%, upoštevati pa je treba dejstvo, da se tok plačil v tekočem mesecu nanaša na blagovni tok izpred dveh do treh mesecev saj se velika večina blaga prodaja in kupuje z odloženim plačilom z zamikom dveh do treh mesecev.

Plačila s tujo gotovino v Slovenijo so septembra letos znašala 33,1 mio USD, kar je za 18,2% manj kot v predhodnem mesecu. Plačila s tujo gotovino v tujino pa so bila v primerjavi z letošnjim avgustom višja (za 40,5%) in sicer so znašala 6,6 mio USD.

KRATKOROČNI KOMERCIALNI KREDITI (v mio USD)	januar -september		sept.
	2000	2001	2001
A. BLAGOVNA MENJAVA	-861,9	-373,9	-10,9
1. Izvoz blaga f.o.b	6.571,0	7.024,9	810,6
2. Uvoz blaga f.o.b	-7.432,9	-7.429,3	-821,4
B. PLAČILA BLAGA	1.019,3	621,7	51,4
1. Plačila izvoza blaga skupaj	-4.863,9	-5.547,2	-637,7
Od tega predpl. izvoza blaga	-181,5	-195,3	-19,5
V gotovini	-54,2	-43,2	-5,5
2. Plačila uvoza blaga skupaj	5.883,2	6.169,5	689,1
Od tega predpl. uvoza blaga	585,2	503,4	48,9
V gotovini	1,5	2,5	0,4
C. NEP. NAL V BLAGU	-0,7	0,0	0,0
1. V tujino	-0,7	-0,1	0,0
2. V Slovenijo	0,0	0,0	0,0
D. TRANSFERI V BLAGU	12,2	13,9	0,0
1. Dani	-25,5	-29,2	0,0
2. Prejeti	37,7	43,1	0,0
E. DOLG. KOM. KREDITI	-4,5	10,5	1,9
1. Dani (črpanje)	-22,4	-5,6	-0,1
2. Prejeti (črpanje)	17,9	16,1	2,0
F. OSTALO	-27,5	0,2	5,1
G. Kratkor. kom. krediti	-125,4	-213,6	-47,5

³ Plačila izvedena mimo računov rezidentov v tujini.

PLAČILA PRAVNIH OSEB S TUJO GOTOVINO V IN IZ TUJINE (v mio USD)	januar - september		september
	2000	2001	2001
1. PREJEM TUJE GOTOVINE	301,9	287,9	33,1
a. fakture za blago	54,2	43,2	5,5
b. fakture za storitve (brez potovanj)	11,1	16,6	1,7
c. fakture za potovanja	236,6	226,0	25,8
d. ostalo	2,3	2,3	0,1
2. IZDAJA TUJE GOTOVINE	49,9	50,5	6,6
a. fakture za blago	1,5	2,5	0,4
b. fakture za storitve (brez potovanj)	5,0	4,6	0,6
c. fakture za potovanja	42,6	43,0	5,6
d. ostalo	0,8	0,4	0,1

Obveznosti iz neto (črpanja minus odplačila) **najetih posojil** v tujini so se v prvih devetih mesecih leta 2001 povečale za 380,5 mio USD, kar je za 209,7 mio USD manj kot v enakem obdobju lanskega leta. Opazno je upadanje zadolževanja preko posojil predvsem v vladnem in bančnem sektorju, ki se v letu 2001 usmerjata predvsem na financiranje preko portfolio naložb, nekoliko pa je upadlo tudi še vedno absolutno zelo visoko povpraševanje podjetij po klasičnih bančnih kreditih v tujini.

V letu 2001 večino povečanja zadolženosti preko posojil predstavlja povečanje zadolževanja podjetij (344,2 mio USD), medtem ko so se banke zadolžile za 25,9 mio USD, država pa za 10,3 mio USD.

V septembru 2001 so se obveznosti iz najetih posojil celo zmanjšale za 14,2 mio USD (prvič po decembru 1998). Zadolženost sta zmanjševala bančni (za 13,5 mio USD) in vladni sektor (za 17,4 mio USD), medtem ko so se podjetja in prebivalstvo dodatno neto zadolžili za 16,7 mio USD.

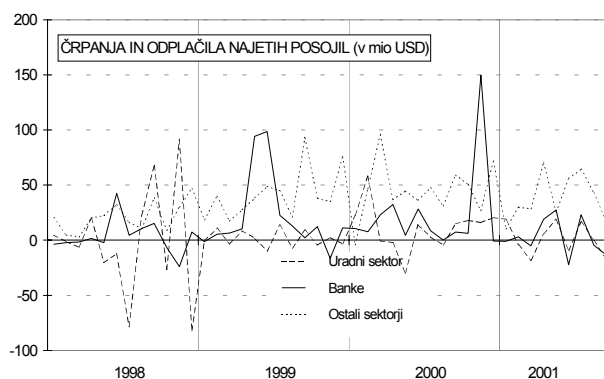
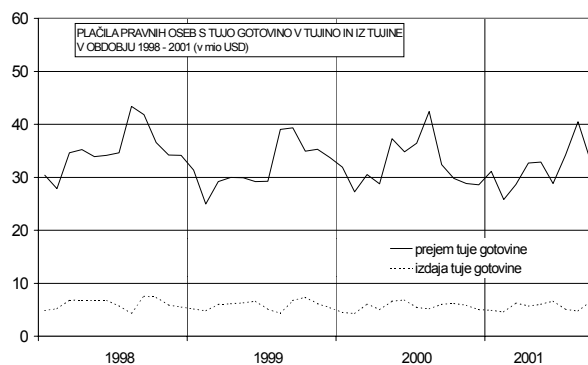
Leta 2001 so terjatve iz naslova povečanja **odobrenih posojil** nerezidentom porasle za 36,7 mio USD; od tega so banke svoje terjatve povečale za 1,7 mio USD, ostali sektorji pa so jih povečali za 35,0 mio USD.

V prvih devetih mesecih leta 2001 so se **imetja tuje gotovine in vlog prebivalstva** zmanjšala za 33,7 mio USD, v enakem obdobju leta 2000 pa so se imetja tuje gotovine in vlog zmanjšala za 15,9 mio USD.

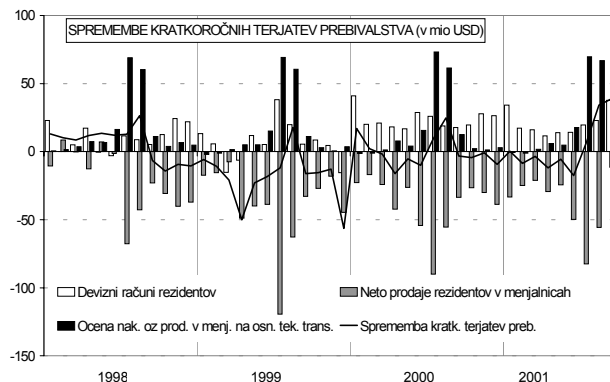
Septembra 2001 je že opaziti vpliv uvedbe evra v obliki povečanih prodaj EMU valut menjalnicam oziroma plogih tovrstne gotovine na devizne račune pri bankah. Ta mesec so se imetja tuje gotovine prebivalstva zmanjšala za 38,9 mio USD, v istem mesecu leta 2000 pa so se povečala za 2,9 mio USD.

Rezidenti so v letu 2001 v menjalnicah neto kupili za 332,1 mio USD tuje gotovine. Od tega so na devizne račune pri domačih bankah neto položili za 187,9 mio USD, za potrebe tekočih transakcij pa so kupili 177,9 mio USD več tuje gotovine, kot so je prodali.

Septembra 2001 so rezidenti v menjalnicah neto kupili za 11,4mio USD tuje gotovine, na devizne račune pri domačih bankah pa so je neto položili za 37,7 mio USD. Za potrebe tekočih transakcij so kupili 12,6 mio USD več tuje gotovine, kot so je prodali.

SPREMEMBA KRATK. TERJATEV PREBIVALSTVA (v mio USD)	januar -sept.		sept.
	2000	2001	2001
Devizni računi rezidentov (a-b)	208,2	187,9	37,7
a. Pologi na devizne račune	1.314,2	1.324,1	169,5
b. Dvigi z deviznih računov	1.106,1	1.136,3	131,8
Neto prodaje tuje gotovine rezidentov v menjalnicah (a-b)	-365,1	-332,1	-11,4
a. Prodaje rezidentov menjalnicam	1.010,8	973,1	123,2
b. Nakupi rezidentov v menjalnicah	1.375,9	1.305,2	134,7
Ocena nak. oz prod. v menj. na osn. tek. transakcij	173,7	177,9	12,6
SPREMEMBA KRATK. TERJATEV PREBIVALSTVA	16,8	33,7	38,9

V letu 2001 so menjalnice neto kupile za 6,5 mio USD tuje gotovine.

V obravnavanem mesecu 2001 pa so menjalnice neto kupile za 30,4 mio USD tuje gotovine.

Odkupi tuje gotovine v menjalnicah so v letošnjem septembru znašali 165,1, kar je podobno kot v turistični sezoni, vendar predvsem na račun uvedbe evra. Prodaje tuje gotovine v menjalnicah so se septembra 2001 (134,7 mio USD) zmanjšale glede na prejšnji mesec (za 25 mio USD).

V letu 2001 so menjalnice od nerezidentov neto odkupile za 338,6 mio USD, rezidentom pa so neto prodale za 332,1 mio USD tuje gotovine.

V letošnjem septembru so menjalnice od tujcev neto odkupile za 41,9 mio USD, rezidentom pa so prodale za 11,4 mio USD več tuje gotovine, kot so je od njih odkupile.

Vloge nerezidentov⁴ pri domačih bankah so se v letu 2001 povečale za 59,6 mio USD, medtem ko so se v enakem obdobju leta 2001 povečale 30,5 mio USD.

Septembra leta 2001 so se vloge nerezidentov pri domačih bankah povečale za 0,5 mio USD, medtem ko so se v enakem mesecu lanskega leta povečale za 18,0 mio USD.

Imetja tuje gotovine in vlog bančnega sektorja so se v obdobju od januarja do septembra 2001 zmanjšala za 81,8 mio USD, v enakem obdobju leta 2000 pa so se povečala za 177,4 mio USD.

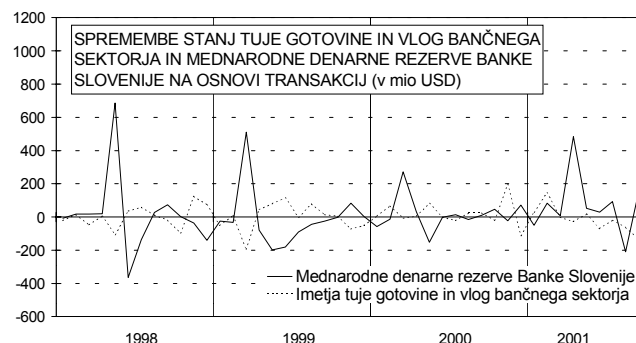
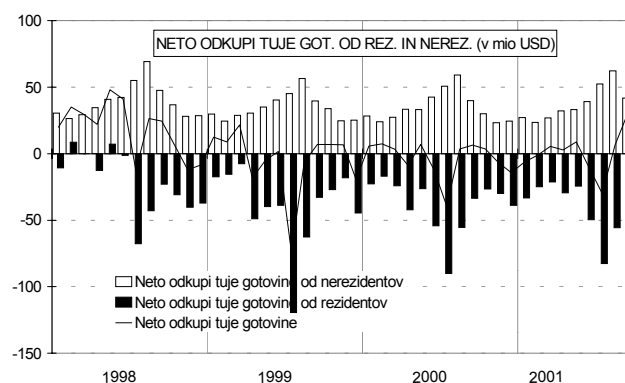
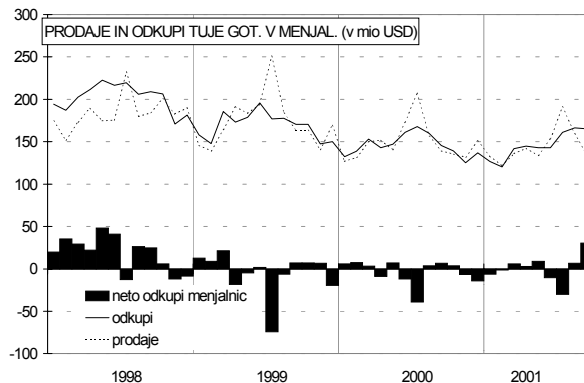
Septembra 2001 so se zmanjšala za 95,0 mio USD; septembra 2000 pa so se povečala za 24,7 mio USD.

Pretežni del imetij tuje gotovine in vlog bančnega sektorja so **rezerve poslovnih bank**, ki so se septembra leta 2001 zmanjšale za 84,1 mio USD. V istem mesecu lanskega leta so se povečale za 26,4 mio USD.

Devizne rezerve bank na osnovi stanj so konec septembra 2001 znašale 1.217,9 mio USD, v istem obdobju leta 2000 pa 1.124,3 mio USD.

Imetja tuje gotovine in vlog ostalih sektorjev so se v prvih devetih mesecih letošnjega leta zmanjšala za 43,2 mio USD, od tega so se za 33,7 mio USD zmanjšala imetja sektorja prebivalstva.

Septembra 2001 so se tuja gotovina in vloge zmanjšale za 133,9 mio USD (na sektor prebivalstva je odpadlo za 38,9 mio USD, na banke pa 95,0 mio USD zmanjšanja. Septembra lani se je ta postavka povečala za 27,6 mio USD.

⁴ Postavka 'Ostale obveznosti/Gotovina in vloge/Banke.

Mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije so se na podlagi transakcij v obdobju od januarja do septembra letos povečale za 640,4 mio USD (aprila je Banka Slovenije vezala devizna sredstva v tujini v višini 425,1 mio USD), medtem ko so se v enakem obdobju predhodnega leta povečale za 84,9 mio USD.

Septembra letos so se mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije povečale za 152,4 mio USD, septembra leta 2000 pa za 10,5 mio USD.

Devizne rezerve Banke Slovenije so konec letošnjega septembra predstavljale 75,3% celotnih deviznih rezerv bančnega sistema oz. 3.721,7 mio USD, stanje deviznih rezerv Banke Slovenije in poslovnih bank skupaj pa je znašalo 4.939,7 mio USD.

Stanje deviznih rezerv bančnega sistema se je v obdobju od konca septembra 2000 do konca septembra 2001 povečalo za 930,0 mio USD. Od tega se je stanje deviznih rezerv Banke Slovenije povečalo za 836,4 mio USD, stanje deviznih rezerv bank pa za 93,6 mio USD.

Konec septembra 2001 so bile mednarodne rezerve Banke Slovenije (brez rezerv poslovnih bank) enake 3,7 letošnjim povprečnim mesečnim uvozom blaga in storitev.

